

SINTEZA RECOMANDĂRILOR
la proiectul de hotărâre al Consiliului de Administrație ANRCETI
privind impunerea obligațiilor speciale preventive Societății pe Acțiuni
„Moldtelecom” în legătură cu puterea sa semnificativă pe piața accesului cu
ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix și pe piața accesului cu
ridicata în bandă largă

Perioada de consultare pentru proiectul de hotărâre al Consiliului de Administrație ANRCETI privind impunerea obligațiilor speciale preventive Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” în legătură cu puterea sa semnificativă pe piața accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix și pe piața accesului cu ridicata în bandă largă publicate pe pagina de Internet a ANRCETI la data de 08 februarie 2011, a expirat la data de 21 februarie 2011.

Proiectul supus consultării publice a cuprins următorul set de documente:

- Proiectul de hotărâre al Consiliului de Administrație privind impunerea obligațiilor speciale preventive Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” în legătură cu puterea sa semnificativă pe piața accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix și pe piața accesului cu ridicata în bandă largă;
- Expunere de motive privind proiectul de obligații preventive în legătură cu puterea semnificativă a S.A.”Moldtelecom” pe piața accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix și pe piața accesului cu ridicata în bandă largă.

Propunerile parvenite de la furnizorii de rețele publice comunicații electronice în cursul perioadei de consultare se referă la următoarele aspecte:

Comentariile și propunerile ”Arax-Impex” S.R.L.

Capitolul I. Obligația de asigurarea a accesului la unele elemente specifice ale rețelilor proprii, la infrastructura asociată și de utilizare a acestora

1. Punctul 2 urmează a fi completat și/sau modificat după cum urmează:

- „Furnizorul-ofertant are obligația de a oferi orice serviciu, informații și/sau servicii conexe necesare pentru a obține și utiliza eficient accesul la buscla și/sau subbucla locală sau prin bitstream, astfel ca accesul la infrastructura asociată, accesul prin galerii de cabluri și trecerea prin spații tehnologice, accesul la canalizare și stâlpi, colocarea echipamentului, climatizare, energie electrică, căldură, facilități de mutare a echipamentelor etc.”

Pe lângă acordarea unor servicii Furnizorul-ofertant trebuie să pună la dispoziția solicitanților și informația relevantă, și completă care ar permite realizarea accesului la bucla locală fără mari eforturi.

Totodată, în asemenea acte trebuie să fie evitate expresiile de gen "în mod rezonabil". Expresiile de acest gen crează dificultăți de interpretare, astfel încât ceia ce pentru una din părți este rezonabil pentru alta poate fi nerezonabil.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă. Textul punctului 2 a fost ajustat la propunerea dată iar cerința de a publica informația relevantă, și completă care ar permite realizarea accesului la bucla locală fără mari eforturi este stabilită prin obligația de asigurare a transparenței, inclusiv de publicare a ORA /ORB (B - bitstream).

2. Propunem introducerea după punctul 3 a unui nou punct care va avea următorul conținut:

- „Furnizorul ofertant va asigura oricărui furnizor-solicitant acces de tip bitstream.”

Daca sa dorit reglementarea celor doua piețe distincte printr-un singur act integru atunci accesul de tip bitstream nu trebuie marginalizat. De altfel considerăm că accesului de tip bitstream i s-a acordat mai puțină atenție și este implicit redat.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă. Obligațiile în legătură cu puterea semnificativă pe piața accesului cu ridicata în bandă largă au fost separate de obligațiile în legătură cu puterea semnificativă pe piața accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix.

3. *Propunem modificarea punctului 5 după cum urmează:*

. „Serviciul de Acces de tip Bitstream cuprinde accesul la bucla locală echipată cu echipamente active de acces în bandă largă, astfel ca DSLAM sau alt echipament cu funcționalitate similară și după caz, cuplat cu un serviciu de transportare a fluxului prin bitstream către o locație de colectare.”

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă. Acest punct a fost modificat și în același timp ajustat la această propunere.

4. *Propunem modificarea punctului 8 după cum urmează:*

- „Furnizorul-ofertant va oferi serviciul de acces la bucla și/sau subbucla locală, acces la bucla locală de tip bitstream și serviciile conexe fără a condiționa furnizarea lor de achiziționarea concomitentă de către furnizorul-solicitant a unor produse sau servicii, pe care acesta nu le consideră necesare pentru utilizarea tipului de acces solicitat, sau de achiziționarea unui volum impus de produse sau servicii, care ar excede volumul solicitat, sau impunerea oricăror condiții comerciale, tehnice sau de altă natură care nu sunt necesare furnizării tipului de acces solicitat”.

Apreciem faptul ca propunerea noastră precedentă a fost luată în calcul și materializată prin punctul 8 din prezentul proiect, însă considerăm că Furnizorul-ofertant trebuie să aibă această obligațiune și în raport cu accesul de tip bitstream.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă. Asemenea prevederi sunt incluse în remediile pentru piața 5.

5. *La punctul 9: chiar dacă doriți să mențineți acest punct, atunci propunem completarea lui cu următoarea sintagmă;*

- „În cazul furnizării accesului partajat la bucla locală, furnizorul-ofertant are obligația să instaleze și să întrețină pe cont propriu separatoarele de frecvențe situate la locația repartitorului, *exceptând cazul când Furnizorul-solicitant nu solicită să le furnizeze el însuși, caz în care costul acestora va fi dedus din taxa de conectare*”.

Nu înțelegem care este raționamentul acestui punct dacă modemele amplasate vin în complet cu splittere iar în prezent aceste separatoare de frecvențe se instalează de către furnizorii - solicitanți pe segmentul lor de legătură? Furnizorul-ofertant nu are necesitatea tehnică de a instala pe segmentul lor separatoare de frecvență. Rugăm să ne explicați care este sensul acestui punct.

Acceptarea propunerilor:

Acest punct a fost exclus.

6. *Punctul 9 face referire doar la situația când este necesară instalarea separatoarelor de frecvență dar cine operează și întreține bucla/subbucla locală?*

- „Operarea și întreținerea buclei locale sau a subbuclei locale vor fi realizate de către Furnizorul-ofertant, iar operarea și întreținerea echipamentelor active și/sau pasive aflate la capetele buclei sau subbuclei locale vor fi realizate de către Furnizorul-solicitant”.

Astăzi această obligație cade pe umerii furnizorului-ofertant, în acest context propunem legiferarea situației reale prin introducerea unui nou punct care să prevadă aceasta în mod expres.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă (inclus în pct.5)

7. *La punctul 12 obligația de acordare a accesului prin bitstream la bucla locală la nivel național (IP-bitstream) - în mun. Chișinău a fost extinsă până la 31 decembrie 2013. Care a fost raționamentul extinderii termenului dat cu un an? Și în general care este motivul includerii unui termen limită? Dorim să se argumenteze temeinic această restricție. Propunem excluderea acestei limitări fie reducerea ei până la un termen minim 01.01.2012.*

- „12. Furnizarea accesului prin bitstream la bucla locală se va efectua la următoarele nivele de agregare: 2) la nivel național (IP-bitstream) - în mun. Chișinău. Furnizorul-ofertant are obligația în termen de până la 01.01. 2012, să furnizeze acces prin bitstream prin agregarea buclor locale la nivel național”.

Accesul BitStream este astăzi considerată un instrument-cheie pentru deschiderea concurenței pe piața de bandă largă. Aceasta permite concurenților să ofere propriile produse pentru consumatori, chiar dacă acestea nu funcționează la bucla locală.

Să înțelegem că accesul prin bitstream la bucla locală la nivel național echipate cu DSLAM va avea loc imediat după adoptarea prezentei hotărâri?

În general, considerăm ca este binevenită indicarea tuturor modalităților de acces de tip bitstream: la nivel de DSLAM, IP și PoP. Astfel, să se indice clar termenii în care va fi posibil accesul pentru fiecare tip și nivel în parte, și respectiv termenii limita pentru care accesul este restricționat.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă parțial. Modalitățile de acces bitstream au fost lărgite cu acces local (acces la nivel de DSLAM).

Stabilirea obligației de furnizare a accesului de bitstream național pe un termen limitat reiese din necesitatea motivării furnizorilor ce solicită accesul să ”urce” pe așa-numita ”scară a investițiilor”, care să producă pe termen lung concurență viabilă bazată pe infrastructuri de rețea. Această abordare este luată, ținându-se cont de Recomandarea Comisiei Europene din 17 decembrie 2007 privind piețele relevante de comunicații electronice susceptibile reglementării ex-ante (a se vedea Nota explicativă la aceasta) și Recomandarea Comisiei din 20 septembrie 2010 privind accesul reglementat la rețele de acces de generația următoare (NGA).

Agenția consideră că acordarea unui termen de 3 ani pentru furnizorii ce solicită accesul este necesară pentru a facilita accesul pe piață (inclusiv răspândirea geografică a serviciilor) pentru noi intrați (inclusiv furnizori ce intră în zone geografice de operare noi), având în vedere că o serie de bariere structurale poate împiedica accesul efectiv (prezența economiilor de scară ale furnizorului istoric și controlul infrastructurii esențiale, valoarea mare a investițiilor necesare pentru derularea rețelei și timp îndelungat pentru construirea ei, ceea ce se manifestă în avantaje competitive pentru furnizorul istoric), introducerea serviciilor de bitstream va servi drept o posibilitate pentru reducerea barierelor structurale menționate. Stabilirea unei date limite pentru obligația de furnizare a serviciilor de bitstream la nivel național urmează să motiveze beneficiarii să-și dezvolte capacități proprii de rețea de transport pentru a putea trece ulterior la forme de acces bazate pe contribuția pe piață cu opțiuni alternative pentru elemente de infrastructură. Pe lângă aceasta, limitarea obligației date în timp nu presupune automat că furnizorul cu asemenea obligații nu va decide să continue furnizarea serviciilor date.

8. *La punctul 13 rugăm din nou să se explice ce s-a dorit prin indicarea „comutator de clasa V”. Ce aveți în vedere ?*

- Astăzi există comutatoare de clasa 2, 3, 6, 7.

Acceptarea propunerilor:

Această mențiune a fost exclusă.

9. Punctul 14 vine în contradicție cu punctul 11. Asa deci, punctul 14 prevede că Furnizorul-ofertant va asigura că la locațiile regionale sau la cea națională de acces prin bitstream este posibilă colectarea oricărei bucle locale în rețeaua de acces a furnizorului-ofertant, unde există posibilitate de a fi echipate cu echipament DSLAM sau de funcționalitate similară al furnizorului-ofertant iar punctul 11 prevede că Furnizorul-ofertant are obligația de a furniza accesul prin bitstream doar la buclele locale aferente unor repartitoare echipate cu echipament al furnizorului-ofertant de acces în bandă largă, cum DSLAM sau alt echipament cu funcționalitate similară. în aceste împrejurări, propunem modificarea punctului 11 după cum urmează:

- „11. Furnizorul-ofertant are obligația de a furniza accesul prin bitstream doar la buclele locale aferente unor repartitoare echipate cu echipament al furnizorului- ofertant de acces în bandă largă, cum DSLAM sau alt echipament cu funcționalitate similară și/sau la buclele locale aferente unor repartitoare care pot fi echipate cu echipament DSLAM sau alt echipament cu funcționalitate similară”.

Acceptarea propunerilor:

Nu se acceptă. Agenția consideră inoportun să impună obligația de a se furniza servicii de bitstream acolo, unde rețeaua de acces local nu a fost echipată de către furnizorul istoric cu echipament de acces în bandă largă. Totodată, dacă Moldtelecom își dezvoltă în mod firesc rețeaua de acces în bandă largă către noi locații, aceasta presupune că furnizorul istoric implicit capătă obligația de a oferi și servicii de acces în bandă largă cu ridicata pentru competitori. Investițiile suplimentare pentru a furniza și servicii cu ridicata sunt esențial mai mici în comparație cu investițiile ce ar trebui efectuate pentru a se ajunge la noi locații și a se echipa rețeaua de acces locală cu echipament de acces în bandă largă. Aceasta asigură un echilibru între necesitatea de a promova dezvoltarea concurenței și proporționalitatea remediilor impuse.

10. La Punctul 15 reiterăm poziția expusă prin precedentele comentarii..

- In cazul accesului de tip bitstream la bucla locală, furnizorul-ofertant are obligația de a echipa locația abonatului cu separator de frecvențe, modem sau alt echipament terminal. Furnizorului-solicitant are obligația de a achita, după necesitate, costul lucrărilor efectuate și prețul echipamentului instalat (taxa de conectare).

In lume accesul de tip bitstream permite furnizorilor-alternativi de a utiliza modemuri de mare viteză și alte echipamente furnizate de către furnizorul național/tradițional fără a întreținere și investi în bucla locală în schimb achitând pentru echipamentele furnizate și pentru conectare.

Totodată, necesitatea impunerii unei asemenea obligații survine din mai multe considerente. Astfel, Furnizorul-ofertant are diverse DSLAM-ri care sunt compatibile cu anumite modele de modemuri și care evident sunt mult mai bine cunoscute de către Furnizorul-ofertant. Totodată, abonații Furnizorului-ofertant, care deja dispun de un modem vor putea beneficia imediat de serviciile altor operatori fără a mai fi nevoit să aștepte instalarea de către Furnizorul- solicitant a unui alt echipament. Potrivit actualei redacții a punctului dat, conectarea abonaților Furnizorului-solicitant va fi foarte anevoioasă pentru că există o serie de parametri și setări extrem de subtile și individuale, care sunt cunoscute doar de Furnizorul-ofertant care gestionează DSLAM- ul. Fără a cunoaște și seta acești parametri, Furnizorul-solicitant nu va putea presta serviciul. Așa de exemplu, pentru o conexiune ADSL, actualmente folosim următoarele setări și parametri: VPI/VCI, Encapsulation (cu Bridged IP LLC sau MAC encapsulation routing - MER). Dacă abonatul solicită serviciul Voice over IP, atunci suplimentar poate fi setat și un PVC cu alte valori ale VPI/VCI, QoS este diferit în fiecare caz.

Așa dar, suntem ferm convinși că pentru o lansare de succes a serviciul de tip bitstream este absolut necesar ca doar o persoană să instaleze și respectiv să opereze echipamentele necesare în acest sens. Pentru astfel de legături trebuie să existe doar o persoană responsabilă, de altfel riscăm să fim mereu în litigii privind delimitarea

responsabilităților față de abonat. Avînd în vedere că Furnizorul-ofertant este concurent direct cu Furnizorii-solicitanți pot apărea situații cînd Furnizorul-ofertant va seta echipamentul astfel încît serviciile solicitanților să fie de o calitate inferioară celor prestate de ofertant. Apare întrebarea cum va fi depistată problema tehnică apărută cînd echipamentele sunt operate de persoane diferite. Mereu va exista conflictul de determinare a responsabilităților. Furnizorul-ofertant va declara că modemul (sau alt echipament) instalat de Furnizorul-solicitant este de vină iar acesta din urmă că problema tehnică este generată de Furnizorul-ofertant. În cele din urmă va avea de suferit doar abonatul, care are dreptul de a beneficia în mod continuu de servicii de cea mai bună calitate. Totodată, apare și o altă întrebare? dacă echipamentul respectiv este instalat de Furnizorul-solicitant și conectarea abonaților se efectuează tot de acesta, pentru ce se va plăti Furnizorului-ofertant?.

Acceptarea propunerilor:

Agenția a suplimentat cerințele față de Oferta de Referință pentru Bitstream, prin care Moldtelecom este obligată să publice lista modemelor ce sunt compatibile cu echipamentele sale active de acces în bandă largă, inclusiv să publice compatibilitatea distinct pe tipuri de DSLAM sau chiar pe DSLAM-uri, dacă există diferențe în compatibilitate. De asemenea, Moldtelecom este obligat să publice tipul fiecărui DSLAM utilizat, precum și setările practicate de acesta.

11. Punctul 19 prevede că Furnizorul- ofertant poate rezerva spațiile ce pot fi sau au fost eliberate, conform pct.18, pentru nevoile proprii de dezvoltare a rețelei, pentru o perioadă de cel mult 2 ani... Cum corelează punctul dat cu prevederle punctului 43 care prevede că accesul la colocare și serviciile asociate se va efectua după principiul primul venit - primul deservit. Deci, dacă furnizorul-solicitant a solicitat colocarea, care va fi tratată conform punctului 18 iar între timp furnizorul ofertant depune o cerere de rezervare, care dintre acestea va avea prioritate?

- Considerăm că rezervarea spațiilor eliberate trebuie să fie posibilă doar după ce au fost satisfăcute cererile tuturor solicitanților de colocare după principiul primul venit-primul deservit și doar după aceasta să se dea curs cererii de rezervare a spațiului rămas pentru nevoile furnizorului-ofertant.

Există riscul ca furnizorul-ofertant să obțină aprobarea de rezervare a spațiului iar ceilalți solicitanți să rămînă cu cererile nesatisfăcute deși s-au adresat cu un demers de obținere a colocării chiar mai înainte decît furnizorul - ofertant. Totodată, pot exista situații cînd furnizorul-ofertant intenționat va menține spațiul ocupat cu echipamente ieșite din uz pînă cînd va reuși să-și elaboreze proiectul de investiții.

Acceptarea propunerilor:

Agenția a specificat obligația Moldtelecom de a lansa posibilitatea furnizării serviciilor de acces (inclusiv colocare) în termene limitate la toate repartitoarele pe care le operează. Imposibilitatea de a furniza serviciile va fi verificată de Agenție, în scopul trierii situațiilor cînd spațiile ce ar putea fi oferite pentru colocare nu sunt oferite sau sunt rezervate formal propriilor necesități ale furnizorului istoric cu lipsă de bunăvoință.

12. Deși am expus comentariile noastre la punctul 19 totuși noi considerăm că posibilitatea de rezervare a spațiilor, cu atît mai mult pe un termen de 2 ani și pentru un volum de 50%, este incorectă și limitează concurența liberă între operatori, în acest sens propunem excluderea în totalitate a posibilității de rezervare pentru toți furnizorii.

- În măsura în care pe piață sunt mulți furnizori- alternativi doritori de a obține spațiu de colocare, rezervarea acestora în cuantumul de 50% doar pentru furnizorul-ofertant este inechitabilă. Avînd în vedere că se dorește dezvoltarea respectivei piețe, raportul de 1-50 și x-50 este nedrept. În asemenea situație, putem să ne trezim în situația cînd doar doi furnizori, ofertant și un alt solicitant dețin 100% din spațiul disponibil.

Totodată, analizînd și practica țărilor vecine, acest element de rezervare nu s-a regăsit în actele lor de reglementare. Proiectele de investiții pot viza cele mai strategice spații de

colocare, care evident se vor dori a fi rezervate de furnizorul-ofertant și la care furnizorii-alternativi nu vor fi admiși. În același timp, micii furnizori sunt puși în condiții inegale cu furnizorul-ofertant, (National) care evident dispune de resurse mari de finanțare a proiectelor sale în raport cu posibilitățile reduse a altor furnizori.

Acceptarea propunerilor:

În proiectul remediilor Agenția a stabilit că Moldtelecom poate rezerva pentru necesități proprii de dezvoltare până la (adică nu mai mult) 50% din spațiul ce tehnic ar putea fi utilizat pentru colocare. Aceasta pe de o parte stimulează furnizorul istoric să utilizeze eficient spațiile sale disponibile, dacă au caracter limitat, deoarece nu poate face uz de întregul său spațiu pentru susținerea activităților cu amănuntul. Pe de altă parte aceasta ține cont de principiul proporționalității remediilor, dorindu-se de a se evita situațiile când furnizorul este limitat să-și dezvolte propriile proiecte investiționale. Faptul stabilirii unui plafon maxim de utilizare a spațiului de 50% pentru propriile activități cu amănuntul nu presupune că automat sunt rezervate 50% din spațiu, ci doar planul său investițional poate argumenta volumul necesar de spațiu, acolo unde acesta este limitat.

13. În lumina comentariilor efectuate la punctul 19 solicităm excluderea punctelor 20-23 (inclusiv), în proiectul precedent nu au fost așa prevederi de aceia dorim să ne oferiți o explicație vizavi de inițiativa, intenția și necesitatea includerii lor. (ținând cont că sinteza recomandărilor nu a fost expusă public).

- Considerăm că procedura de rezervare va facilita speculațiile și tertipurile de utilizare a capacităților sau locațiilor. Prin aceasta se va menține concurența neloială și subvenționarea unor servicii. Piața trebuie liberalizată complet fără a menține pentru unii furnizori a anumite priorități.

Acceptarea propunerilor:

Prin formularea expusă de Agenție s-a ținut cont de faptul că investițiile în rețele de transport pot necesita durată relativ lungă de timp (în comparație cu procedura stabilită de solicitare a spațiilor de colocare). Prin urmare, fără posibilitatea de a rezerva spații înainte de a începe extinderea către noi zone geografice furnizorii ar putea să se trezească în situații că după efectuarea investițiilor de extindere către zonele geografice noi situația privind spațiile disponibile poate fi complet alta, ceea ce majorează riscurile furnizorilor legate de expansiune geografică.

Pe de altă parte este important să se asigure că procesul de rezervare nu produce el însuși ineficiențe. Stabilirea posibilității furnizorului-ofertant de a tarifa spațiul rezervat la aceleași tarife ca și în cazul utilizării efective va stimula furnizorii ce solicită accesul să rezerveze eficient spațiile, evitând rezervarea spațiilor în zone unde nu este planificată extinderea sau amânând rezervarea spațiului dacă zona specifică nu reprezintă o perspectivă apropiată pentru dezvoltare. De asemenea, altă constrângere pentru rezervarea excesivă este posibilitatea rezervării inițiale a doar 4 m.p., iar alte spații pot fi solicitate ulterior dacă cele alocate sunt deja efectiv utilizate (70% din spațiul disponibil într-un dulap).

Cât privește riscul rezervării ineficiente sau prin lipsă de bunăvoință din partea furnizorului istoric urmează să fie redus printr-o serie de specificări menționate la comentariul precedent.

14. Punctul 30. In general considerăm că colocarea fizică sau virtuală în locațiile indicate de furnizorul-ofertant în ORA nu poate fi refuzată definitiv. Prin prisma punctului 72 care prevede că orice limitare privind furnizarea serviciilor de acces la bucla/subbucla locală la oricare repartitor principal sau intermediar și prin bitstream trebuie prevăzută expres în ORA, cu indicarea datei estimative de înlăturare a acesteia și avînd în vedere că accesul la bucla/subbucla locală nu este posibilă fără serviciul de colocare fizică sau virtuală, considerăm că colocarea poate fi refuzată temporar, pînă cînd Furnizorului-ofertant nu-și va extinde propria rețea de acces și spațiile sale de colocare. In acest sens

propunem modificarea punctului 30 și includerea unui nou punct cu următorul conținut: Tot aici pot fi prevăzuți și termenii limită de extindere în dependentă de dificultatea lucrărilor. Astfel, în cazul unor lucrări de anvergură acest termen poate fi de până la 9 luni.

- Furnizorul-ofertant are obligația de a lărgi capacitățile sale pentru a satisface cerințele de acces la bucla/subbucla locală și acces de tip bitstream a Furnizorilor-solicitanți, inclusiv prin crearea noilor spații de colocare, modernizare și extindere a rețelei sale de acces.

Lipsa spațiului colocabil nu poate fi motiv de refuz a acestui serviciu. Furnizorul ofertant poate motiva lipsa spațiului prin rezervarea acestuia pentru necesitățile proprii sau prin rezervarea spațiului de către alți solicitanți. Prin prevederea dată se va da răspuns necesităților pieții și se vor exclude situațiile din prezent când Furnizorul-ofertant își motivează neîntemeiat refuzul prin lipsa posibilităților tehnice sau a spațiului alocat propriilor nevoi.

Acceptarea propunerilor:

Agenția consideră că disponibilitatea colocării este un factor decisiv pentru ca un furnizor alternativ să poată obține accesul la serviciile de buclă locală și bitstream. Din acest considerent au fost formulate o serie de obligații pentru Moldtelecom, care să asigure disponibilitate maximă a spațiilor de colocare:

Dacă nu are spații disponibile pentru colocare, Moldtelecom va avea obligația să pregătească asemenea spații din contul spațiilor care se eliberează (pot fi eliberate) sau au fost eliberate ca urmare a modernizării rețelei sale și să le aloce pentru colocare.

Moldtelecom va aloca spațiile prioritar pentru servicii de colocare.

Moldtelecom va avea restricții privitor la posibilitatea de a-și rezerva spațiile pentru necesități proprii.

Totodată, Moldtelecom va trebui să furnizeze colocare virtuală dacă nu poate oferi spații de colocare.

15. Punctul 31 a lărgit termenul precedent de la 5 zile lucratoare la 10 zile lucratoare.

Considerăm că 10 zile lucratoare, care în sumă constituie 14 zile calendaristice sunt prea multe și propunem revenirea lor la varianta precedentă de 5 zile lucrato are să fie la o variantă intermediară de 7 zile lucrătoare. Propunerea dată vizează și punctul 52.

Acceptarea propunerilor:

Agenția a modificat acest punct și a exclus termenul maxim în care să fie răspunsul care conține un refuz. Moldtelecom urmează să se ghideze de termenul general pentru răspunsuri stabilit pentru toate solicitările de 10 zile calendaristice (pct.6)

16. Solicităm excluderea punctului 36. Totodată, dorim să ne explicați ce s-a dorit a expune prin acesta. Dacă într-o solicitare de acces și/sau de servicii de colocare la o anumită adresă se indică argumentat o dată la care se solicită punerea la dispoziție a acestor servicii și care este ulterioară termenelor ce decurg din prezentele obligații pentru punerea la dispoziție, acestea urmează să fie puse la dispoziție la data solicitată. Dacă pentru aceasta este nevoie de rezervarea capacităților date și furnizorul-ofertant (poate solicitant) o solicită, furnizorul-ofertant le poate rezerva după furnizorul - solicitant și poate percepe tarife pentru capacitățile rezervate începând cu data când comunică furnizorului - solicitant că aceste capacități pot efectiv fi furnizate și îi sunt rezervate. (???)

- Înțelegem corect că, în cazul în care un furnizor-solicitant dorește accesul și/sau colocarea la o anumită dată, care este anterioară celei prevăzute prin prezenta, atunci

acesta poate să solicite rezervarea lor? În asemenea caz furnizorul-ofertant va admite cererea de rezervare și va percepe pentru aceasta un tarif de rezervare?

Considerăm că existența unui asemenea punct nu este necesar. Furnizorul-solicitant, dacă dorește colocarea, o va accepta conform termenelor și va achita în mod obișnuit. Care este rezonabilitatea economică? Dacă punctul are sensul redat de noi atunci iarăși apare riscul ca un furnizor să rezerveze anumite capacități pentru 2 luni sau chiar mai mult, cu acordul Agenției, care va fi neutilizat în detrimentul altor furnizori-solicitanți.

Acceptarea propunerilor:

Agenția la formularea acestui punct a reieșit din aceleași considerente, ca și în cazul descris la comentariul 13.

17. Punctul 40 este mai restrâns decât punctul 32, dar conține o parte din prevederile ultimului, de aceea solicităm excluderea lui.

Acceptarea propunerilor:

Acest punct a fost formulat pentru a motiva eficiența în solicitarea de spații pentru colocare și a preveni situațiile când spațiile alocate nu sunt utilizate, în timp ce spații disponibile pot să nu mai existe. Totodată, posibilitatea de rezervare cu menționarea termenului la care va fi instalat echipamentul permite furnizorilor solicitanți să gestioneze eficient activitățile investiționale.

18. La punctul 48 se face trimitere la punctul 49. Consideram ca este greșita aceasta trimitere.

Acceptarea propunerilor:

A fost modificat.

19. Recomandăm includerea după punctul 49 a unui nou punct care să prevadă următoarele:

- „In cazul nerespectării de către Furnizorul-ofertant a termenelor prevăzute la p.49 Furnizorul-solicitant poate, acolo unde există posibilități, să remedieze defecțiunile pecheltuiala sa. Cheltuielile aferente acestor lucrări ce urmează a fi recuperate ulterior de către Furnizorul-ofertant fără îndeplinirea vreunei formalități suplimentare”.

Prestarea serviciilor de calitate și încadrarea în termenii contractuali de remediere a deranjamentelor este un lucru esențial. Tocmai de aceea în situația în care din diverse motive Furnizorul-ofertant va fi în imposibilitate de a așa respecta angajamentele în limitele temporale prestabilite, Furnizorul-solicitant trebuie să fie în drept să remedieze personal defecțiunea, însă cu siguranța că aceste cheltuieli vor fi compensate de Furnizorul-ofertant în volum total în baza documentelor confirmative prezentate în acest sens.

Acceptarea propunerilor:

În situația propusă furnizorul-solicitant ar urma să remedieze problemele apărute la infrastructura Moldtelecom. Considerăm că doar Moldtelecom (sau o altă parte autorizată de aceasta) urmează să remedieze problemele apărute (în calitate de obligație). Posibilitatea reparării de către furnizorul-solicitant rămâne la înțelegerea părților.

20. Tot în Capitolul respectiv propunem includerea a unui nou punct cu următoarele dispoziții:

- „Furnizorul ofertant are obligația de a ține evidența cererilor de remediere a defecțiunilor, cu precizarea modului și a termenelor de soluționare a acestora, precum și evidența noilor circuite fizice construite. Informația respectivă va fi transmisă către Agenției semestrial.”

Respectarea de către Furnizorul-ofertant a măsurilor prescrise vis-a-vis de remedierea deranjamentelor va avea loc atunci când va exista un instrument de evidență și control din partea Agenției. De aceea propunerea dată o considerăm potrivită.

Acceptarea propunerilor:

Moldtelecom va trebui să efectueze asemenea evidență și să prezinte Agenției conform indicatorilor din Anexa 1, nou formulați în obligații.

21. *Recomandăm completarea punctului 52 prin concretizarea perioadei de când încep a curge cele 10 zile calendaristice pentru informarea Agenției și Furnizorului-solicitant:*

- *“In cazul în care furnizorul-ofertant refuză să furnizeze colocarea, accesul la bucla locală sau serviciile asociate necesare acestui tip de acces, acesta are obligația să justifice refuzul și să informeze în scris furnizorul- solicitant și Agenția în termen de maxim 10 zile calendaristice din momentul depunerii cererii. Furnizorul-solicitant poate solicita Agenției inspectarea capacităților în vederea aprecierii refuzului și să asiste la inspectarea dată.”*

Considerăm concretizarea în cauză una oportună. Deși, din contextul punctului s-ar părea că, indirect această precizare este evidentă, însă pentru a se evita orice interpretări arbitrare este indicat să fie prescris direct în text momentul de când decurge acest termen limită.

Acceptarea propunerilor:

Acest punct a fost modificat. Moldtelecom urmează să se conducă de termenul general de 10 zile calendaristice din momentul solicitării, stabilit în pct.6.

22. *Solicităm modificarea punctului 54 în felul următor:*

- „Furnizorul-ofertant se obligă să ofere furnizorilor- solicitanți care beneficiază de acces la bucla/subbucla locală un serviciu de acces prin bitstream pentru acces la abonații ale căror bucle/subbucle locale de acces sunt înlocuite cu linii de acces prin fibră optică sau în cazul înlocuirii unor porțiuni ale buclei/subbuclei locale, prin reducerea segmentelor de cupru ale buclelor de acces local al abonaților, și/sau desființate buclelor/subbuclelor locale sau modificarea tehnologiei de acordare a accesului la bucla/subbucla locală”.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă. Redacția formulată de Agenție include propunerea dată.

23. *Punctul 56 are o prea mare importanță de aceea propunem reducerea termenilor indicați după*

- „Furnizorul-ofertant are obligația:

1) de a implementa în termen de până la 3 luni din data intrării în vigoare a prezentelor obligații, un sistem electronic de plasare a comenzilor, care să permită corespunderea cu cerințele din prezentele obligații;

2) de a asigura în termen de până la 6 luni din data aprobării reglementărilor relevante, automatizarea sistemului electronic de plasare a comenzilor pentru a răspunde cerințelor de comunicare în timp real a informațiilor”.

Atenționăm că în prezent SA "Moldtelecom" utilizează un asemenea sistem electronic la nivel intern. Prin urmare, considerăm că elaborarea și respectiv implimentarea lui nu necesită termeni îndelungați.

Acceptarea propunerilor:

Agenția consideră că scurtarea cu 3 luni a termenului de implementare poate fi prea scurt și poate conduce la imposibilitatea respectării termenului.

24. *Punctul 59. Apreciem faptul că ați luat în considerație propunerea noastră de a racorda termenul de negociere a acordului de acces la bucla/subbucla locală la termenul indicat*

în Regulamentul de interconectare, dar dorim să insistăm asupra celeilalte propuneri privind completarea punctului respectiv după cum urmează:

- „Termenul pentru negocierea acordului de acces la bucla/subbucla locală va fi unul rezonabil, dar nu va depăși 20 de zile din data depunerii solicitării de acces.

In cazul în care, Furnizorul-solicitant acceptă condițiile acordului standard de acces la bucla locală termenul de negociere este de cel mult 15 de zile de la data primirii cererii”.

Dacă Furnizorul-solicitant nu are asupra ce negocia și cade de acord cu toate clauzele Acordului tip atunci ar fi binevenit un termen mai scurt decât cel propus. Dînd vina pe birocrăția internă Furnizorul-ofertant poate tărăgăna încheierea Acordului tip și astfel poate abuza de acest termen limită.

Acceptarea propunerilor:

Agenția consideră necesar să asigure că această prevedere vine în corespundere cu pct.62 al Regulamentului cu privire la interconectare, care stabilește termenul maxim de 20 de zile calendaristice.

25. Reiterăm propunerea noastră anterioară privind reducerea termenului de completare a acordului cadru privind accesul la noi locații sau majorarea capacităților oferite prevăzut de punctul 61. Considerăm acest termen este prea extins. Propunem un termen de maxim 5/7 zile din data solicitării acestora (la latitudinea Agenției).

- „Termenul pentru completarea acordului cadru privind accesul la noi locații sau majorarea capacităților oferite va fi unul rezonabil, dar nu va depăși 5/7 zile calendaristice din data solicitării acestora.”

Conform punctului 10 Furnizorul-ofertant va asigura condiții pentru ca furnizorul-solicitant să poată obține efectiv accesul la spațiul alocat și să poată desfășura lucrări pentru obținerea accesului la bucla locală de la data semnării acordului de acces sau de la data suplimentării acestuia cu noi locații de acces. În coraborare cu punctul 50 rezultă că termenii de 5 și 10 zile vor decurge abia după 15 zile necesare pentru completarea Acordului. Astfel, ajungem la termen de 20/25 zile în total doar pentru accesul la noile locații sau majorarea capacităților oferite. Un termen aproape echivalent cu unul necesar încheierii inițiale a Acordului. Aici trebuie să mai accentuăm și asupra faptului că Furnizorul-ofertant va îndepărta la maximum posibil dată modificării Acordului. Din considerentele sus expuse considerăm propunerea făcută drept una adecvată.

Acceptarea propunerilor:

Agenția este de acord că completarea/suplimentarea acordului poate fi efectuată într-un termen destul de restrâns, însă pot exista situații când un termen de 7 zile nu ar putea fi respectat (de exemplu perioada când sunt multe sărbători legale consecutive). Pentru a evita situații când termenul este încălcat din acest motiv obiectiv, Agenția rămâne pe poziția inițial formulată.

Capitolul III. Obligatia de asigurare a transparenței, inclusiv de publicare a ofertei de referință pentru acces

26. Reiterăm propunerile noastre precedente făcute la punctul 65 subpunct 9. Astfel, solicităm excluderea sintagmei "cum ar fi ratele de agregare" or introducerea unui nou punct separat care să prevadă următoarele:

- „Dacă ratele de agregare declarate de Furnizorul-ofertant nu vor permite atingerea vitezei maxime acordate pe linia fizică/optică a abonatului, Furnizorul-ofertant se obligă să extindă canalul de legătură Furnizorului – solicitant”.

Măsura dată este de o valoare însemnată pentru Furnizorii-solicitanți deoarece lipsa lor va duce la situația când la o anumită rată procentuală de agregare indicată de Furnizorul- ofertant, serviciile acordate abonaților vor avea de suferit iar posibilitate de a

cere alți parametri de calitate nu va fi, dat fiind faptul că, Furnizorul-ofertant va declara din start acești parametri pentru anumite rate de agregare. Rata de agregare este un coeficient variabil și foarte greu de calculat. Aceasta depinde de o serie de factori, care o fac extrem de fluctuantă de la o perioadă de timp a anului la alta, de la o zi la alta, de la o oră la alta. Calitatea serviciilor trebuie să fie constantă și nu trebuie cantonată de ratele de agregare calculate de Furnizorul- ofertant. Considerăm că indicarea unor parametri reprezentativi și stabili de calitate vor fi mult mai eficienți. Există situații când ratele de agregare declarate nu permit atingerea vitezei maxime posibile pe linia fizică sau optică a abonatului. În aceste împrejurări, dacă dorim să legăm calitatea serviciilor de ratele de agregare, atunci trebuie să existe posibilitatea incontestabilă de a solicita și obține majorarea canalului, fără careva restricții sau condiții suplimentare.

Acceptarea propunerilor:

Agenția a introdus în cerințele față de ORA/ORB ca Moldtelecom să publice mențiuni privind nivelul asigurat de calitate pentru serviciile de acces oferite.

Tot aici la subpunctul 14 propunem introducerea unei sintagme suplimentare:

- "orice restricții existente referitoare la echipamente utilizate sau colocate și termenii de menținere a restricțiilor".

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă.

27. Solicităm completarea cu un subpunctul 11 al punctului 65 după cum urmează:

- „procedurile și termenele de înlăturare a defectelor/deranjamentelor, opțiuni pentru înlăturarea lor cu prioritate”.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă

28. Solicităm completarea punctului 65 cu subpunctul 15 numit „Despăgubiri”

- 15) Despăgubiri, care ar prevedea cuantumul despăgubirilor minime pentru depășirea termenilor de înlăturare a deranjamentelor și/sau pentru depășirea termenilor de acordarea accesului la noi locații.

Propunerea noastră este susținută indirect chiar de Agenție prin prevederile punctului 77.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă.

29. Propunem completarea punctului 65 cu un subpunct 16 care să prevadă modalitatea în care Furnizorii- solicitanți pot avea acces la informațiile prevăzute la punctul 54.

- 16) modalitatea de acces la informațiile prevăzute la punctul 66.

Punctul dat este important prin prisma principiului accesului transparent la informație. Accesul la informației trebuie să fie identic pentru orice Furnizor-solicitant astfel, trebuie prevăzută o modalitate clară, transparentă și egală pentru toți solicitanții.

Acceptarea propunerilor:

În punctele relevante ale remediilor pentru piețele 4 (punct 54) și 5 (punct 31) a fost stabilit că Moldtelecom va include în ORA/ORB și alte informații care decurg din obligațiile stabilite în hotărârile date.

30. Propunem modificarea punctului 73 potrivit căruia Acordul cadru va fi prezentat Agenției pentru verificare la data publicării sale cu înlocuirea sintagmei respective cu un termen de prezentare a acestuia anterior publicării sale.

-“ Furnizorul-ofertant va prezenta Agenției acordul cadru tipizat pentru acces la bucla locală cu *15 zile înainte* de data publicării acestuia pe suport de hârtie și în format electronic, pentru verificarea executării prezentelor condiții.”

Verificarea respectării condițiilor hotărârii date vis-a-vis de Acordul cadru pentru accesul la bucla locala necesită a fi efectuată de către Agenție, pînă la publicarea acestuia. Agenția trebuie în regim ex-ante să verifice concordanța Acordului cadru cu ORA și prevederile legislației în vigoare.

Propunerea dată este una actuală și foarte reală, în prezent suntem în situația cînd Acordul cadru de interconectare este deja prezentat Agenției, înainte de a termenul indicat prin hotărîrea nr.60 din 23.12.2010 cu privire la impunerea obligațiilor speciale preventive S.A."Moldtelecom" în legătură cu puterea sa semnificativă pe piața de terminare a apelurilor voce în rețeaua individuală de telefonie fixă. Astfel, nu vedem care este problema ca Acordul tip să fie verificat înainte de prezentarea lui oficială și publică furnizorilor-solicitanți.

Acceptarea propunerilor:

Nu se acceptă. După impunerea obligațiilor preventive Agenția monitorizează executarea acestora. Conform reglementărilor în vigoare și practicii europene Agenția nu aprobă Acordul de interconectare, ci se expune asupra corectitudinii acestuia și poate impune furnizorului obligația de corectare a acestuia ca Acordul să fie în corespundere cu legislația și reglementările în vigoare. O examinare prealabilă a conduce la o aprobare de către Agenție.

31. Solicităm explicarea punctului 75, în mod special a sintagmei "CM cel puțin 45 zile calendaristice înainte de expirarea termenului prevăzut în ORA".

Acceptarea propunerilor:

Acest punct a fost exclus.

32. Punctul 77 este unul salutar, însă clauzele privind despăgubirile pentru prejudiciile cauzate de nerespectarea termenilor de furnizare a accesului trebuie incluse ca o clauză standard în Acordul tip. Tot aici apare întrebarea, dacă nu există semnat Acordul iar furnizorul-ofertant refuză accesul, care va fi răspunderea acestuia?.

- Propunerea dată se face pentru a facilita procesul de negocieri. Actualmente este greu de imaginat că furnizorul-ofertant va accepta și va dori să includă o asemenea clauză în Acord fără ca aceasta să fie una obligatorie, impusă prin prezentul act. Considerăm că părțile nu vor ajunge la un consens în vederea stabilirii modului de compensare a prejudiciilor, atîta timp cît această răspundere va cadea doar pe umerii furnizorului-ofertant. Drept urmare, prin acest punct, de fapt se susține propunerea noastră făcută la punctul 65 și anume introducerea unui subpunct 15 numit "Despăgubiri", care ar putea prevedea și această situație.

Acceptarea propunerilor:

Agenția a introdus în cerințele față de ORA/ORB obligația să fie publicate mențiuni privind despăgubiri în cazul nefurnizării serviciilor la nivelul publicat de calitate sau nerespectării termenilor de remediere a deranjamentelor. În conformitate cu pct.56 din remediile pentru piața 4 și pct.33 din remediile pentru piața 5, Moldtelecom are obligația să stabilească în acordul-tip angajamentele publicate în ofertele de referință.

33. Propunem din nou includerea după punctul 79 a unui nou punct care să prevadă obligativitatea actualizării ORA or de cite or modificările care au survenit sunt mai favorabile decît cele existente sau pot afecta accesul de care beneficiaza furnizorii-

solicitanți cu indicarea unui termen limita exact ce va curge din momentul survenirii cauzei/lor de modificare/completare.

- „Furnizorul-ofertant are obligația să actualizeze ORA de fiecare dată când acest lucru este necesar și să publice pe pagina sa de Internet orice modificări sau completări, la data adoptării acestora, într-o formă cât se poate de clară care să permită identificarea cu ușurință a elementelor actualizate. Actualizarea sau completarea ORA va avea loc în decurs de 30 de zile din momentul survenirii circumstanțelor care au dus la modificarea sau completarea acesteia”.

Dat fiind faptul, că ORA conține informația detaliată privind accesul la bucla locală, actualizarea sau completarea acesteia este vitală pentru activitatea altor Furnizori, potențiali solicitanți. Informația completă este foarte utilă la momentul potrivit, deaceia pentru a se evita situații când completarea sau modificarea este tergiversată considerăm util de a introduce un termen limită în acest sens. Totodată, utilizarea expresiei "termeni utili" este nerecomandabilă dat fiind faptul că, este evazivă și lasă spațiu de interpretare. Dacă un furnizor-solicitant care deja beneficiază de acces va cunoaște despre modificările survenite atunci un furnizor-solicitant care abia dorește să obțină accesul va fi lipsit de informația de "ultima ora". Astfel, indirect furnizorii sunt puși pe poziții de inegalitate.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă. Mențiuni privind obligația de a modifica ofertele atunci când apare necesitate în aceasta au fost introduse (p.53 la piața 4 și p.30 la piața 5)

34. Propunem introducerea unui punct nou care să conțină prevederi referitoare la calitatea serviciilor oferite de către Furnizorul-ofertant.

-“Furnizorul-ofertant va pune la dispoziția Furnizorilor-solicitanți o calitate a serviciilor similară cu calitatea serviciilor pe care le oferă în rețeaua proprie și monitorizarea parametrilor de calitate a buclei/subbuclei locale”.

Calitatea serviciilor poate fi parametrul esențial care va determina alegerea utilizatorului final. Tocmai de aceasta considerăm absolut util reconfirmarea printr-un punct separat a obligației Furnizorului-ofertant de a pune la dispoziția solicitanților servicii la calitate nu mai puțin inferioară decât cea prestată pentru abonații săi.

Acceptarea propunerilor:

P.49 din obligațiile privind serviciile de bitstream și p.74 din obligațiile privind accesul la bucla/subbucla locală stabilesc că furnizorul-ofertant trebuie să ofere condiții echivalente pentru acces, inclusiv în raport cu propriile activități cu amănuntul, inclusiv în ceea ce privește calitatea asigurată.

Capitolul IV. Obligația de neadmitere a discriminării

35. La punctul 85 apare o întrebare firească. Cum se va implementa respectiva dispoziție. Cum se va verifica operațiunea de acordare a unor condiții echivalente furnizorilor-solicitanți în raport cu condițiile oferite pentru propriile servicii sau pentru serviciile filialelor, persoanelor afiliate sau partenerilor lor?

- Furnizorul-ofertant va publica pe pagina sa de internet și va prezenta în format electronic, și pe suport de hârtie Agenției un Act privind condițiile interne de acordare a accesului, care va cuprinde setul de servicii de acces la bucla locală și condițiile detaliate în care aceste servicii sunt oferite intern, în vederea furnizării propriilor servicii pe piața cu amănuntul.

- Actul privind condițiile de acordare a serviciilor de acces la bucla locala la nivel intern va conține informația privind tarifele de decontare internă aferente fiecăruia dintre aceste servicii, condițiile de calitate, termenele de furnizare a serviciilor și termenele de remediere a defecțiunilor.

- Actul privind condițiile de acordare a serviciilor de acces la bucla locala la nivel intern trebuie sa fie suficient de detaliat pentru a permite identificarea tuturor diferențelor dintre condițiile în care serviciile de acces la bucla locală sunt furnizate intern și cele în care aceste servicii sunt furnizate Furnizorilor-solicitanți.

- Furnizorul-ofertant are obligația să actualizeze Actul privind condițiile de acordare a serviciilor de acces la bucla locala la nivel intern de fiecare dată când acest lucru este necesar. Aceste informații vor fi actualizate în cel mult 30 de zile de la data apariției unor modificări.

- Furnizorul-ofertant va publica pe pagina sa de internet și va prezenta Agenției orice modificare a Actului privind condițiile de acordare a serviciilor de acces la bucla locala la nivel intern. Furnizorul-ofertant va aplica tarife corespunzătoare astfel încât marjele existente între propriile sale tarife pentru serviciile furnizate pe piețele cu amănuntul și tarifele pentru furnizarea accesului total, accesului partajat sau prin bitstream la bucla locală prevăzute prin prezenta vor fi suficiente pentru a permite unui ipotetic furnizor-solicitant la fel de eficient, care utilizează accesul la bucla locală, să poată obține un profit rezonabil prin furnizarea unor servicii echivalente pe piețele cu amănuntul.”

Astfel, propunem introducerea unor puncte noi care să prevadă obligația Furnizorului-ofertant de a publica și prezenta Agenției un document privind serviciile de acces la bucla locală și condițiile detaliate în care aceste servicii sunt oferite intern, în vederea furnizării propriilor servicii pe piața cu amănuntul. Totodata, acesta trebuie sa conțină informația privind tarifele de decontare internă aferente fiecăruia dintre aceste servicii, condițiile de calitate, termenele de furnizare a serviciilor și termenele de remediere a defecțiunilor. Dacă se determină diferențe între condițiile în care serviciile de acces la bucla locală sunt furnizate intern și cele în care aceste servicii sunt furnizate Furnizorilor-solicitanți, Furnizorul-ofertant va da explicații referitor la cauzele acestor diferențe. Dacă va fi cazul, cu intervenția Agenției, Furnizorul-ofertant va prezenta mecanisme prin care să se asigure nondiscriminarea serviciilor furnizate intern în raport cu cele furnizate Furnizorilor-solicitanți. în cazul în care, pentru servicii de acces la bucla locală echivalente, Furnizorul-ofertant oferă, în circumstanțe echivalente, condiții mai favorabile pentru propriile servicii decât cele prevăzute în ORA, atunci propunem ca aceste condiții să fie incluse în ORA și să fie oferite Furnizorilor– solicitanți, pe baze nediscriminatorii.

Acceptarea propunerilor:

Publicarea unui asemenea act nu garantează că serviciile furnizate intern vor corespunde actului dat. Prin urmare rămâne necesitatea controlului asupra echivalenței serviciilor prestate intern și extern. Controlul dat reprezintă un complex de măsuri, începând cu verificarea dacă Oferta, Acordul tip, acordurile asigură că solicitanții pot obține intrări echivalente de servicii, sistemul de evidență contabilă separată va demonstra dacă furnizarea serviciilor interne și externe de acces la tarifele oferite extern nu generează profituri nerezonabile, modele de calculare a costurilor trebuie să arate asupra nivelului economic al costurilor, etc. De asemenea, Agenția mizează pe contribuția solicitanților de acces, care verifică dacă obțin serviciul angajat sau cel publicat în ofertă și atenționează furnizorul-ofertant și Agenția asupra discriminării.

Totodată, considerăm că a doua frază a respectivului punct trebuie să se regăsească în Capitolul V "Obligația referitoare la controlul prețurilor, inclusiv obligația de fundamentare a prețurilor în funcție de costuri" cu următorul conținut:

- Prezenta propunere este făcută din considerentul că furnizorul-ofertant nu doar trebuie să asigure dar să aplice asemenea tarife, care ar face profitabil Serviciul de acces la bucla/subbucla locală, acces de tip bitstream și pentru concurenții săi. Deci, această prevedere trebuie să fie una obligatorie, indispensabilă și nu doar o sarcină de asigurare.

Acceptarea propunerilor:

Nu se acceptă. Agenția nu găsește necesar să dubleze această prevedere în compartimentele IV și V.

36. La punctul 86 propunem completarea acestuia cu o fraza care ar reda cele comentate

- Ținând cont ca, furnizorul-ofertant va prezenta copii de pe fiecare acord cadru semnat cu furnizorii-solicitanți, verificarea dispozițiilor prevăzute de prezentul punct va fi posibilă doar cu concursul Agenției. Prin urmare, considerăm ca în cazul depistării unei situații descrise, Agenția trebuie să oblige furnizorul-ofertant să-și modifice ORA și eventual celelalte Acorduri cadru semnate în condiții mai puțin avantajoase.

Acceptarea propunerilor:

Controlul asupra echivalenței serviciilor prestate intern și extern urmează să fie permanent și se va baza pe un complex de măsuri, descrise la comentariul 35. Agenția consideră că este funcția sa stabilită prin lege să efectueze acest control (inclusiv să ia decizii care să oblige furnizorul la întreprinderea de acțiuni sau stoparea de acțiuni care să aibă ca efect excluderea situației de discriminare) și acest fapt nu necesită să fie stipulat în obligațiile furnizorului.

37. Punctul 89. Cu acest prilej, repetat invocam cele scrise la comentarea punctului 85:

- Respectivul punct îl considerăm inutil atât timp cât furnizorul-ofertant are obligația de a ține cont de contabilitatea sa în mod separat și prezentarea tuturor datelor contabile Agenției. Mai cu seama, punctul dat poate impune obligația furnizorului-ofertant de a prezenta informații despre modalitatea, prețul, calitatea, condițiile de acordare a serviciilor de acces la bucla/subbucla locală, acces de tip bitstream la nivel intern.

Acceptarea propunerilor:

Se acceptă.

38. Vă rugăm să acordați o explicație amplă privind aplicarea punctului 91 până la implementarea sistemului electronic de plasare a comenzilor.

Acceptarea propunerilor:

Agenția vede posibilă verificarea obligației date doar prin sesizarea din partea furnizorilor-solicitanți privind existența situației de discriminare în acest fel.

39. Punctul 92. Revenim la cele comentate la punctul 85 și 89.

- Cum o să fie verificată respectarea acestui punct de către beneficiari dacă viteza de transmisie a datelor și calitatea serviciilor bazate pe accesul prin bitstream oferite de către furnizorul-ofertant propriilor servicii cu amănuntul de acces în bandă largă nu vor fi cunoscute public.

Acceptarea propunerilor:

Moldtelecom, conform obligațiilor, urmează să publice în ORB condițiile tehnice de furnizare a serviciilor de bitstream și nivelul minim de calitate, precum și să asigure că în Acordul tip își asumă angajamente echivalente. Furnizorii solicitanți vor putea să verifice viteza de transmisie

obținută și vor compara cu stipulările contractuale. Agenția mizează pe sesizările situațiilor când serviciile date nu sunt oferite la vitezele stipulate și nu se răspunde potrivit la cererile de asigurare a nivelului minim de calitate.

Capitolul V. Obligația referitoare la controlul prețurilor, inclusiv obligația de fundamentare a prețurilor în funcție de costuri

40. Propunem completarea punctului 95 cu un termen limită pentru fundamentarea prețurilor în funcție de LRIC de exemplu până la 01.01.2012.

-„Furnizorul-ofertant are obligația de a fundamenta până la data de 01.01.2012, prețurile pentru accesul fizic la bucla locală și serviciile asociate acestuia, precum și a serviciilor asociate accesului de tip bitstream, în funcție de LRIC, iar pentru acces de tip bitstream la bucla locală - în funcție de retail-minus, aprobate de Agenție. Furnizorul-ofertant trebuie să asigure detalierea suficientă a prețurilor pentru a asigura ca furnizorii-solicitanți nu plătesc pentru resurse care nu sunt necesare serviciului pe care l-au solicitat”.

Impunerea unui termen limită este utilă pentru definitivarea procesului de stabilire a prețurilor cât de curînd posibil și excluderea situațiilor când Furnizorii-solicitanți pot achita pentru aceste servicii un preț nejustificat prin metodologia prevăzută.

Acceptarea propunerilor:

În conformitate cu obligațiile formulate, Moldtelecom are obligația să fundamenteze în funcție de LRIC prețurile pentru serviciile relevante ce decurg din acestea. Prin urmare, Moldtelecom urmează să argumenteze prețurile pentru orice servicii relevante suplimentare, ale căror prețuri nu au fost aprobate prin aceste remedii.

*41. La punctul 97 reiterăm comentariile noastre făcute în prima rundă de consultări.
(Ținînd cont că nu sa făcut o sinteza a recomandărilor din partea ANRCETI).*

- Nu există informația și ca consecință posibilitatea de a înțelege în ce circumstanțe și în care cazuri se vor aplica tarifele maxime indicate în prezenta hotărâre sau tarife mai mici decât acestea. Deci, nu este clar mecanismul de aplicare a prețurilor maxime.

Comentariul Agenției:

Agenția stabilește prețurile maxime, iar furnizorul-ofertant este în drept să stabilească în ofertele și acordurile sale orice alte prețuri ce nu le depășesc și respectă principiul nediscriminării.

- Totodată, considerăm că principiul diferențiat de formare a prețurilor pentru accesul prin bitstream în dependență de nivelul național sau regional este unul negativ. Pe de o parte acesta ar părea echitabil, pentru că la diferite nivele sunt volume diferite de cheltuieli, însă pe de altă parte, în rețeaua SA "Moldtelecom" serviciul de acces la internet este taxat la preț minim unic pentru orice abonat indiferent de locația acestuia. Astfel, având în vedere că Furnizorul-solicitant va achita diferențiat accesul de la un segment la altul, acesta este din start pus într-o situație discriminatorie față de Furnizorul-ofertant și respectiv în imposibilitate de a oferi servicii la un preț minim competitiv și comparabil cu cel oferit de SA "Moldtelecom" pe același segment.

Comentariul Agenției:

Agenția consideră că furnizorii alternativi care ar furniza servicii în bandă largă în bază de servicii de bitstream pot să nu aibă nivel competitiv al costurilor fie din două cauze: prețurile pentru resursele cu ridicata (serviciile de bitstream, linii închiriate, colocare, etc) nu sunt orientate la costul economic eficient; motive interne astfel ca lipsa unor economii de scară, de gamă și densitate de anvergură comparabilă sau ineficiențe. Prin măsurile ce au drept rezultat stabilirea prețurilor pentru resurse cu ridicata, Agenția trebuie să urmărească identificarea nivelului real al costului economic, care să asigure că solicitanții de acces obțin resursele esențiale în condiții comparabile cu cele obținute de propriile activități cu amănuntul ale Moldtelecom.

Considerăm firească și corectă stabilirea de tarife diferențiate pentru serviciile de bitstream oferite la diferite nivele de rețea și geografice, deoarece costurile, fără îndoială, sunt diferite. În același timp solicitanții au de asemenea posibilitatea să acceseze cu diferite costuri serviciile de bitstream furnizate la diferite nivele: pentru accesul la nivel național costurile interne ale solicitanților vor fi mai mici ca cele pentru acces regional sau local.

- Concepția de formare a prețului pentru acces prin bitstream în dependență de cel mai mic preț cu amănuntul al furnizorului-ofertant este unul corect. Însă, aici poate apărea una dintre cele mai importante probleme care pot apărea în timpul punerii în aplicare a acestor obligații. Furnizorul-ofertant poate manipula sistemul său de tarifare pentru proprii clienți, astfel încât Furnizorul-solicitant să nu fie în grad de a furniza abonaților săi servicii în condiții avantajoase sau cel puțin comparabile cu cele propuse de către SA "Moldtelecom". Astfel, Furnizorul-ofertant poate aproba un pachet minim pentru abonații săi, care va servi ca reper pentru calcularea tarifelor pentru accesul de tip bitstream pentru Furnizorii-solicitanți iar în același timp, să realizeze diferite promoții sau acțiuni, care în cele din urmă vor da un efect de ofertă mai convenabilă pentru viitorii abonați ai SA "Moldtelecom".

Drept urmare, pentru a evita asemenea practici, propunem includerea unei obligații care ar prevedea următoarele: în cazul în care Furnizorul-ofertant întreprinde unele acțiuni (discount, perioade gratuite, reduceri graduale ș.a.) ce vizează și includ în sine manipularea tarifelor sale pentru abonații săi finali, atunci prețul total redus, indiferent de tehnologia utilizată la prestarea serviciului, să nu fie mai mic decât prețul orientativ stabilit pentru formarea prețurilor pentru Furnizorul-solicitant.

Comentariul Agentiei:

Agentia înțelege riscul dat și din acest considerent a stabilit prețuri maxime exacte pentru serviciile de bitstream (determinate în bază tarifelor actuale cu amănuntul ale Moldtelecom pentru servicii de bandă largă, cu aplicarea unor reduceri ce ar exclude costurile evitabile, astfel ca comerciale (inclusiv costurile de achiziționare a abonatului, deservire, loialitate, modem, conectare, ș.a.), costurile legate de rețea de transport (în funcție de nivelul de acces), de Internet extern, IP peering, etc.).

- O altă problemă identificată este prețul stabilit pentru bucla locală și bitstream. În acest caz lipsește corelația economică dintre posibilele cheltuieli care au stat la formarea prețului pentru bucla locală și cele care au stat la baza aprecierii prețului pentru bitstream. Astfel, practic pentru aceleși servicii, acces bitstream la nivel de DSLAM și bucla locală, sunt prevăzute prețuri diferite.

Avînd în vedere că infrastructura Furnizorului-ofertant din punct de vedere fizic și moral este uzată iar investițiile în aceasta au fost recuperate în mod repetat de-a lungul anilor, considerăm că prețul pentru bucla locală este prea ridicat.

Totodată, reiese că, prețul serviciilor prestate clienților noștri va fi compus preponderent din cheltuieli pentru infrastructură și doar o parte neînsemnată din acesta o vor constitui cheltuielile de facturare, deși în mod normal, lucrurile stau invers.

- Tot aici, am dori să ne explicați dacă pentru accesul la bucla locală de tip bitstream prețul se va forma din cele 75, 65% + 70, 35, 55, 15 lei ? sau tariful exprimat în % va fi unic?

Vrem să menționăm că, în urma efectuării calculelor noastre pornind de la costul serviciilor prestate și tariful oferit de SA „Moldtelecom” la serviciul „Internet”, prețul pentru acces prin bitstream la nivel național de 75% și respectiv de 65% la nivel regional este prea ridicat și neprofitabil. În mod practic, ținînd cont că ratele noastre de agregare sunt cu mult mai reduse decît cele aplicate de SA „Moldtelecom” și de structura cheltuielilor noastre, prestarea serviciilor prin accesul de tip bitstream va avea o marjă de profit apropiată de 0 (zero).

PROPUNERI:

În virtutea comentariilor făcute, solicităm micșorarea prețurilor maxime ce pot fi percepute de furnizorul- ofertant, pînă la aprobarea mecanismelor referitoare la controlul prețurilor în funcție de costuri pentru serviciile de acces la bucla locală și de tip bitstream. În mod special, solicităm reducerea tarifului pentru accesul prin bitstream la nivel național pînă la 60% din cel mai mic preț cu amănuntul al furnizorului- ofertant corespunzător vitezei de acces pe segmentul național și pînă la 50% pentru accesul prin bitstream la nivel regional

Acceptarea propunerilor:

Stabilirea prețurilor pentru serviciile de bitstream trebuie să țină cont de necesitatea motivării furnizorilor solicitanți să ”urce” pe timp mediu și lung pe ”scara investițiilor”, pentru a se asigura atingerea unei concurențe durabile bazate pe infrastructură. Reieșind din aceasta, prețurile maxime exacte pentru serviciile de bitstream au fost formulate în funcție de reducere față de tarifele cu amănuntul ale Moldtelecom (circa 75% pentru acces la nivel național, circa 65% pentru nivel regional și circa 45-55% pentru acces local).

Capitolul VI. Obligatia de tinere a evidentei contabile separată

42. Propunem modificarea punctul 98, care prevede obligația Furnizorul- ofertant de a ține evidența contabilă de gestine "într-o manieră" [...].

-“ Furnizorul-ofertant are obligația să țină evidența sa contabilă separată pentru a asigura furnizarea informațiilor contabile într-o formă care prezintă o imagine clară și fidelă a performanțelor activității legate de accesul la bucla locală și pe celelalte activități, aflate în legătură cu aceasta.”

Sintagma „într-o manieră” este una vagă și confuză.

Articolul 47 al Legii Nr.317 din 18.07.2003 prevede ca norma actului normativ trebuie exprimată în mod laconic, evitându-se atât formulările generalizate cât și cele vagi. Astfel, propunem să dați claritate acestui punct.

Îndemnăm Agenția să se abțină de la utilizarea unor termeni și expresii evazive care lasă spațiu de interpretare arbitrara ca de ex: "termeni utili", "într-o maniera", "rezonabil" s.a.. Astfel, doar cuvântul "rezonabil/a" a fost aplicat de aproximativ 9 ori pe parcursul textului.

Acceptarea propunerilor:

În același stil și Legea nr.241 a comunicațiilor electronice face uz de nu mai puține ori de noțiunea de ”rezonabil” și de alte expresii neexacte. Menționăm că asemenea practici sunt firești, deoarece remediile preventive reglementează un volum vast de situații ce nu pot fi exact prevăzute din start. Prin urmare, argumentarea faptului rezonabilității sau altor expresii neexacte ține de exerciții analitice suplimentare, dacă există suspiciuni sau sesizări că condițiile acordate nu sunt rezonabile, termenii nu se încadrează în valori utile, etc.